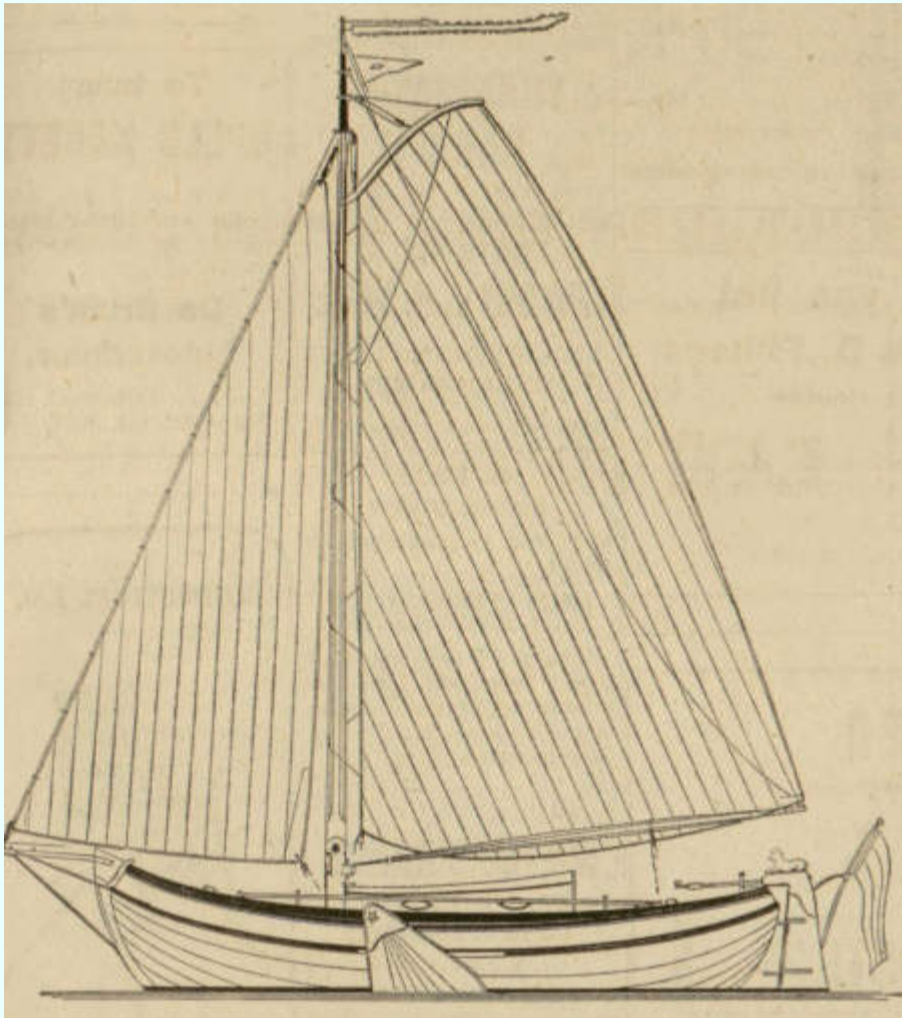

„Frisia”: nieuwe boeier op de Friese wateren

BOEIER „FRISIA”

Morgen gaat in Drachten een boeier te water die zeer waarschijnlijk de kleinste stalen boeier in Nederland is, zo schrijft onze medewerker L. Kamminga te Leeuwarden ons. Aan de bouw van het stalen casco, dat omstreeks 1962 te Hasselt klaar kwam, is een hele voorgeschiedenis verbonden. In deze voorgeschiedenis zitten een aantal vraagtekens. Omstreeks 1956 kocht de oud-schipper J. J. Kuiper te Hasselt het oude houten Friese jacht „Lutske” (ex-Bestevear) in 1905 gebouwd door Lantinga te IJlst.

Daarvoor had een andere eigenaar aan de inmiddels 72 jaar geworden Kuiper opdracht gegeven om een nieuwe „Bestevaer” te bouwen overeenkomstig het oude model. Een publicatie hierover verscheen in onze courant op 11 november 1953. Lantinga bouwde „op het oog” en het werd dus geen getrouwe copie. Daar niet bekend is, waar de oude „Bestevaer” is gebleven, is dit alles moeilijk na te gaan maar volgens ingewijden was de oude „Bestevaer” iets groter (za'n 5.80 meter en fraaier van model dan de nieuwe „Bestevaer” (ongeveer 5.50 meter). De nieuwe „Bestevaer” is later in opdracht van een andere eigenaar door Van der Meulen in Sneek van een kajuit voorzien en vaart nu onder de naam „Tijbbe Gearts”, met als ligplaats Terhorne.

Kuiper sr. stond voor de keus om de oude „Bestevaer” óf te restaureren óf in staal na te bouwen. Daar zijn zoon, van beroep monteur, al eerder bewezen had een verdienstelijk plaatwerker en lasser te zijn, werd gezamenlijk besloten staal te kiezen. De oude houten „Bestevaer” uit 1905 kwam model te staan.

Met een grote dosis liefde voor dit werk en een vakmanschap, waar-

Een tekening van de stalen boeier.

op vele gevestigde casco-bouwers jaloers kunnen zijn, werd door vader en zoon Kuiper een fraai stalen boeiertje gebouwd van ongeveer 6 bij 2.60 meter. Kuiper jr. had hiermede tevens bewezen een rond schip te kunnen bouwen, anders gezegd: hij had met succes de gildeproof afgelegd.

Een schip dat rond is heeft nergens stilstand, dit betekent dat in de lijnen van de romp nergens iets recht mag lopen. Dit is het eerste gebod van de definitie van een boeier. Aan dit gebod en de overige negen geboden voldoet het stalen boeiertje te Drachten.

De volgende stap van Kuiper jr. was niet zo verwonderlijk: scheepsbouwer worden. Hiervoor is geld nodig en er zat niets anders op dan het casco te verkopen. De opbrengst vormde mede het beginkapitaal van de huidige Jacht- en Scheepswerf Kuiper te Giethoorn, speciaal in ontwerpen en restaureren van rond- en platbodems. In dit verband is ook nog vermeldenswaard dat Kuiper voor eigen gebruik een ijzeren snik heeft aangeschaft, vermoedelijk in 1893 als een van de eerste ijzeren snikken, door Van Manen in Berlikum gebouwd.

Een gelukkige omstandigheid is geweest dat via Hagewoud in Meppe, architect G. Groenewoud te Drachten eigenaar werd van het boeiertje. De laatste jaren zijn er vele schepen aan de Friese zeilervloot toegevoegd. We moeten ver in de geschiedenis teruggaan voor we daarbij een stalen boeier vinden, enerzijds omdat maar weinig casco-bouwers van nu, in staat zijn een dergelijk schip te bouwen, anderzijds omdat er weinig boeiers in staal worden en werden gebouwd. Algemeen wordt aangenomen, dat de Friese scheepsbouwers in de tijd van de houten scheepsbouw, het een soort

heiligschennis vonden een boeier in staal te bouwen.

Onder het toezien van architect Groenewoud heeft een klein groepje medewerkers het casco tot een bijzonder fraai geheel afgewerkt. Dit is gemakkelijker geschreven dan gedaan. Het aftimmeren van een casco, betekent een schip in een schip bouwen. Er moest ook een beroep gedaan worden op de oudere generatie. Dit waren Rijpkema te Terhorne en Vermeer in Leeuwarden, beiden goed zeventig, die respectievelijk zorgden voor het beeldhouwwerk en het aanbrengen van het bladgoud. Otter en De Vries, Drachten, verzorgden respectievelijk de betimmering en het schilderwerk. De firma Molenaar te Grouw, vervaardigde de zeilen (circa 24 m²) en het touwwerk, Kuipers te Sneek zorgde voor mast en rondhouten. Zij allen hebben het hunne bijgedragen aan deze fraaie aanwinst, die onder de naam „Frisia” straks de aandacht zal trekken van menige liefhebber op of aan het water. Een „smuk skipke”.